

Stor-Elvdal kommune
Storgata 120
2480 KOPPANG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ivar Sommer Os, 61 26 61 62

Tillatelse til skadefelling av bjørn i Stor-Elvdal m.fl. kommuner – 080825-150825

Vi viser til telefonsamtale med Karen Anne Kiær v/Mykleby beitelag kl. 13:10 den 8. august, hvor det ble framsatt muntlig søknad om tillatelse til skadefelling av bjørn. Søknaden ble bekreftet skriftlig i e-post samme dag. Statsforvalteren ga muntlig skadefellingstillatelse på en bjørn i deler av Stor-Elvdal, Øyer, Ringsaker, Hamar og Åmot kommuner, formidlet på telefon til Kiær og fellingsleder ca. kl. 15:30.

Vedtak:

Statsforvalteren gir tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i tidsrommet 08.08.2025 kl. 15:30 til 15.08.2025 kl. 12:00, innenfor de vilkår som går frem av dette brevet.

Fellingstillatelsen gis til Stor-Elvdal kommune som får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Fellingsområdet er avgrenset slik:

Stor-Elvdal vest for Glomma og sør for Imsa, Øyer øst for Lågen, Ringsaker og Hamar øst og nord for Åsta, samt Åmot nord for Åsta og vest for Glomma.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 9.

Bakgrunn for søknaden

Det ble søkt om skadefellingstillatelse på bjørn med bakgrunn i at det var gjort funn av tre søyer i nærheten av Søre Gråvola i Mykleby beitelag sitt beiteområde den 8. august. Statens naturoppsyn (SNO) undersøkte dyrene samme dag, og bekreftet i telefonsamtale med Statsforvalteren kl. 15:20 at det var påvist at søyene var drept av bjørn (dokumentert) og at den ferskeste skaden var ca. 1 døgn gammelt.

Beitelaget opplyser i sin søknad at det slippes totalt 565 sauer på utmark i området, og at skadepotensialet derfor er stort.

Lovgrunnlaget

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 andre ledd bokstav a til d

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Statsforvalteren skal vektlegge føringene i regional forvaltningsplan. Samtidig legger Stortingets rovviltforlik fra 2011 føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Felling kan bare gjennomføres hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Rovviltnemndene i region 3 og 5 har for 2025/26 vedtatt kvoter for betinget skadefelling på henholdsvis 4 og 6 bjørner (økt til 9 bjørner den 16. juni) i sine regioner. Kvoten i region 5 er belastet med seks dyr etter skadefelling av en bjørn i Engerdal den 19. mai, en bjørn i Nord- Odal den 20. mai, en bjørn i Løten den 4. juni, en bjørn i Våler 6.juni, en bjørn i Elverum 18. juni og en påkjørt av toget i Våler den 30. april. Så langt er ikke kvoten i region 3 belastet ved uttak gjennom skadefelling eller annen irregulær avgang.

Statsforvalterens vurdering

Områdets betydning som beitemark

Området hvor skadene har oppstått, er utenfor forvaltningsområdet for bjørn. Det slippes et stort antall sau på utmarksbeite i dette området og i tilgrensende beiteområder. Statsforvalteren anser at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang, utvikling og potensialet for fremtidige skader

På søknadstidspunktet var det påvist tre bufe drept av bjørn i tidsrommet 5. – 7. juli i det aktuelle området. Tidligere denne beitesesongen har det vært observasjoner av bjørn på viltkamera i beiteområdet, samt nærliggende beiteområder i tilgrensende kommuner. Statsforvalteren mener det er sannsynlig at skadene vil fortsette. I det aktuelle området hvor skadene har oppstått, samt i omkringliggende beiteområder, går det nå et stort antall sau på utmarksbeite. Etter Statsforvalterens vurdering er skadepotensialet stort. Erfaring fra tidligere år viser at bjørn kan forårsake betydelige tap når den kommer inn i områder med beitedyr.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Det går et stort antall sauer på utmarksbeite i det aktuelle området. Statsforvalteren kan ikke se at det er mulig å gjennomføre effektive forebyggende tiltak mens beitedyra går spredt på

utmarksbeite. Det mest effektive tiltaket for å hindre videre skader vil være å sanke dyr til innmarksbeiter. Dette er samtidig inngripende tiltak som legger sterke begrensning på utnyttelsen av området som beitemark på dette tidspunktet i beitesesongen. Statsforvalteren viser til at skaden har oppstått i beiteprioritert område hvor det skal være lavere terskel for felling. Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det ikke andre tilfredsstillende tiltak enn å gi tillatelse til felling for å avverge skader på husdyr i dette tilfellet.

Hensynet til bestandens overlevelse

I 2024 ble det påvist 191 brunbjørner i Norge, og det ble estimert 11,4 ynglinger. I 2024 ble det påvist 82 brunbjørner med geografisk midtpunkt i region 5/ Hedmark. Av disse var det 38 hunnbjørner og 44 hannbjørner. I region 5/ Hedmark er det estimert 5,9 ynglinger i 2024, noe som er en oppgang fra 5 ynglinger i 2023. Bestanden er over det regionale bestandsmålet på 3 ynglinger. I region 3 er det ikke bestandsmål for bjørn.

Statsforvalteren viser til at rovviltnemnda i region 5 har fastsatt en kvote på 6 bjørner i 2025/26. I møte i rovviltnemnda i region 5 den 16. juni 2025 ble det vedtatt å øke kvoten for betinget skadefelling på bjørn med 3 dyr, slik at den totale kvoten for skadefelling på bjørn i region 5 er 9 bjørner i 2025/26. Ved behandling av sakene har nemndene vurdert kvoter opp mot bestandens tåleevne. Kvoten i region 5 er belastet med seks dyr etter skadefelling av en bjørn i Engerdal den 19. mai, etter skadefelling i Nord- Odal den 20. mai, etter skadefelling i Løten den 4. juni, etter skadefelling i Våler 6. juni, en bjørn i Elverum 18. juni og en påkjørsel i Våler den 30. april. Så langt er ikke kvoten i region 3 belastet ved uttak gjennom skadefelling eller annen irregulær avgang. Statsforvalteren viser til at bjørn som eventuelt felles under skadefellingsforsøk også vil trekkes fra den vedtatte kvoten for lisensfelling i den aktuelle rovviltregion. Etter Statsforvalterens vurdering vil ikke felling av en bjørn i det aktuelle området true bestandens overlevelse.

Naturmangfoldloven §§ 8 - 12

Vedtaket baserer seg på siste tilgjengelige kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som bjørnebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til bestandsrapporter publisert på nettsidene til Rovdata, som har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Statsforvalteren anser at føre-var prinsippet jf. § 9 kan tillegges mindre vekt. Det aktuelle fellingsområdet er utenfor forvaltningsområdet for bjørn. Ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 anses ikke som relevant her.

Konklusjon

Statsforvalteren anser at vilkårene for å gi skadefellingstillatelse på den aktuelle bjørnen er oppfylt. Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på bjørnen. Statsforvalteren gir tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn innenfor de vilkårene som går frem nedenfor.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Tillatelsen gjelder felling av én (1) bjørn i tidsrommet 08.08.2025 kl. 15:30 til 15.08.2025 kl. 12:00.
2. Fellingsområdet er avgrenset til de deler av Stor-Elvdal vest for Glomma og sør for Imsa, Øyer øst for Lågen, Ringsaker og Hamar øst og nord for Åsta, samt Åmot nord for Åsta og vest for Glomma.

3. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
4. **Stor-Elvdal kommune** er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Kun personer oppnevnt på det kommunale fellingslaget kan delta på fellingsforsøket. Liste over deltakere skal være oversendt Statsforvalteren. Statsforvalteren skal ha skriftlig beskjed om eventuelle endringer på listen.
5. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere – må oppfylle kravene til, og inneha lisens, jf. Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, § 13. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
6. Skadefellingsforsøket skal rettes mot skadevoldende individ. Innsatsen bør styres mot der tapene sist har skjedd, og der de eventuelt utvikler seg videre. Binne med unge(r) er **unntatt** fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at slike individer felles, skal være iverksatt.
7. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
8. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 65 000** for godtgjøring. I tillegg gis det tilsagn om **inntil kr 10 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn).
9. Rammene er absolutte. Dersom spesielle omstendigheter gjør at fellingene ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.
10. For brukere av viltrapporten skal timeforbruk og utgifter føres på **fellingsoppdrag 25**.
11. Fellingsleder skal holde Statsforvalteren løpende orientert om fellingsforsøket. Det skal minimum gis en kort statusrapport annethvert døgn på SMS til Statsforvalterens vakttelefon, 970 29 840.
12. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf. §§ 15 og 16.
13. Felling eller skudd mot bjørn skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom bjørn skadeskyes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17. Skuddplass skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
14. Bjørn som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal vommes ut og tas vare på slik at kjøttet kan omsettes. Om mulig veies dyret før utvomming. Frakt og oppbevaring av brunbjørn avklares

med Statsforvalteren.

15. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket:

- Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i Futteral, bag eller veske.
- Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
- Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
- Motorferdselslovens bestemmelser om at motorisert ferdsel i utmark er i utgangspunktet forbudt gjelder uavhengig av adgangen til å postere fra bil.
- Det er for øvrig tillatt å løsne skudd fra bil under skadefellingsforsøket så lenge som alle vilkår er oppfylt det deltar i fellingsforsøket.
- Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet.

16. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Elektronisk rapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på Miljøvedtaksregisteret.

Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalteren om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk.

17. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Klageadgang

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er kunngjort, jf. forvaltningslov

Med hilsen

Marie Skavnes (e.f.)
avdelingsdirektør

Ivar Sommer Os
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

MYKLEBY BEITELAG	Rogner Gård	2480	KOPPANG
ØYER KOMMUNE	Postboks 4	2637	ØYER
RINGSAKER KOMMUNE	Postboks 13	2381	BRUMUNDDAL
ÅMOT KOMMUNE	Postboks 65	2451	RENA
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Innlandet politidistrikt	Postboks 355	2303	HAMAR

Statens Naturoppsyn
Fellingsledere
Hamar kommune

Postboks 5672 Sluppen

7485 TRONDHEIM

Postboks 4063

2306 HAMAR